

Informační vzdělávání v knihovnách

Mgr. Jana Nejezchlebová
Moravská zemská knihovna
Brno

Obsah

- ◆ Proč změna?
- ◆ Legislativní rámec pro změnu
- ◆ Inspirace
- ◆ Cíl a záměr
- ◆ Ucelený systém informačního vzdělávání v knihovně

Co předcházelo současné situaci?

- ◆ 70. léta – exkurze, knihovnické lekce
- ◆ Knihovnicko – bibliografická příprava
- ◆ Změny v souvislosti s novou výchovně vzdělávací soustavou 1976/77
- ◆ Snahy VK o zapojení všech škol, snaha o systém v organizaci, o unifikaci obsahu
- ◆ Experimentální školní knihovna (Praha)

Proč změna?

- ◆ Internetizace knihoven i škol
- ◆ Vývoj v práci knihoven – jiná forma besed, rozvoj využívání netradičních forem práce
- ◆ Spolupráce a koordinace s nejrůznějšími institucemi
- ◆ Nutnost reagovat na změny v pojetí vzdělávání, na požadavky velmi chytrých dětí a studentů

Legislativní rámec pro změnu

- ◆ Memorandum o celoživotním vzdělávání (2000) -
<http://www.nvf.cz/memorandum/index.htm>
- ◆ Lisabonský proces (klíčové kompetence) -
Strategický plán vzdělávání do roku 2010
EU (RE Lisabon 2000) -
<http://puvodni.vuppraha.cz/VzdelTrendyEvrope/>
- ◆ Státní informační a komunikační politika (2004) -
<http://www.micr.cz/scripts>

Příležitost pro změnu

- ◆ Výsledky mezinárodních průzkumů PISA a PIRL
- ◆ Změny v obsahu i formách vzdělávání i v ČR
- ◆ Informační výchova - Občanská škola
- ◆ Rámcové vzdělávací programy
- ◆ Školní vzdělávací programy

Inspirace

- ◆ Informační výchova - ČVUT Praha

<http://knihovny.cvut.cz/vychova>

- ◆ Základy práce s informacemi - VŠB-TUO

<http://knihovna.vsb.cz/kurzy>

- ◆ Informační hodiny - FSS MU Brno

Inspirace

- ◆ **Knihovnicko-informační lekce - KKVysočiny**
Havlíčkův Brod
www.kkvysociny.cz/oddeleni/detske/Akce.detske_web.doc
- ◆ **Lekce infromatické výchovy - MVK Vsetín**
- ◆ **Lekce knih.-bibliografické přípravy**
- KJMS Žďár a. Sáz. (www.knihzdar.cz/akce/mlk_uvod.htm)
- ◆ **Průvodce knihovnou a informacemi – SVK**
Hradec Králové (www.svkhk.cz/pruvodce)

SVK HK - Průvodce knihovnou a informacemi - Microsoft Internet Explorer

Soubor Úpravy Zobrazit Oblíbené Nástroje Nápověda

Zpět Vpřed Zastavit Aktualizovat Domů Hledat Oblíbené Média Historie Tisk Upravit

Adresa <http://www.svkhk.cz/pruvodce/index.asp?u=Uvod> Přejít

Modul 1	Základní znalosti a dovednosti
Modul 2	Výpůjčky, rešerše
Modul 3	Vyhledávání v katalogu
Modul 4	Vyhledávání v databázích
Modul 5	Vyhledávání na internetu
Modul 6	Citování dokumentů
Schéma kurzu	Schéma kurzu

- Komu je tento kurz určen?
  - Uživatelům, kteří chtějí získat základní znalosti o vyhledávání ve zdrojích informací, ke kterým mají prostřednictvím knihovny přístup.
  - Uživatelům, kteří chtějí efektivně využívat služby knihovny.
  - Uživatelům, kteří si chtějí osvěžit a upevnit již získané dovednosti v prohledávání knihovních zdrojů.
- Výhodou on-line kurzu je možnost studovat vlastním tempem bez fyzických a časových omezení.
- Jaké jsou cíle kurzu?

Absolvováním kurzu získáte:

  - Základní znalosti a dovednosti, které potřebujete k účelnému využívání všeho, co knihovna nabízí.
  - Schopnost orientovat se v poměrně složitém světě informací.
  - Informační gramotnost, která Vám pomůže využívat pro studijní, profesní či zájmové aktivity všechny dostupné informační zdroje a kriticky posoudit jejich úroveň.

Internet

Cíl a záměr

- ◆ Zvýšení a zkvalitnění podpory a rozvoje čtenářství a informační gramotnosti
- ◆ Příprava dětí, studentů na celoživotní vzdělávání
- ◆ Pomoc knihovníkům

Informačně gramotný člověk

- ◆ Uvědomuje si význam přesné a úplné informace
- ◆ Rozezná informační potřebu
- ◆ Dokáže formulovat otázky, informační požadavek
- ◆ Využívá nejrůznější informační zdroje
- ◆ Má odpovídající vyhledávací strategii
- ◆ Kriticky hodnotí získané informace

Informačně gramotný člověk

- ◆ Třídí informace pro konkrétní využití
- ◆ Zařazuje, propojuje nové informace se svým stávajícím znalostním systémem
- ◆ Řeší úkoly

Informační vzdělávání

- ◆ Orientace v primárních informačních pramenech
- ◆ Orientace v sekundárních informačních pramenech
- ◆ Práce s informačními zdroji
- ◆ Základní bibliografické dovednosti
- ◆ Osobní dokumentace, informační systém
- ◆ Zpracování relevantního výstupu
- ◆ Orientace v knihovnách

Kompetence a informační vzdělávání

- ◆ Kompetence k učení
- ◆ Kompetence k řešení problémů
- ◆ Kompetence komunikativní
- ◆ Kompetence sociální a personální
- ◆ Kompetence občanská
- ◆ Kompetence k podnikavosti

Co pro to udělat?

- ◆ Ujasnění obsahu (**co**)
- ◆ Vymezení cílové skupiny (ZŠ, SŠ)
- ◆ Metody (**jak**)
- ◆ **To vše podkladem pro vytvoření standardu nebo koncepce informačního vzdělávání v knihovnách**

Ucelený systém informačního vzdělávání v knihovně

- 1 Informační gramotnost učitelů
- 2 Informační výchova a vzdělávání
(dětí a mládeže do 19 let)
  - 2.1 Informační vzdělávání v knihovně
  - 2.2 Propojení se školou, výukou, školní knihovnou

Děkuji za pozornost

ale

ještě více za připomínky, náměty,
zkušenosti ode všech, kteří mají
zájem se k danému tématu vyjádřit

jananej@mzk.cz